

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 28.02.1974, sp. zn. 2 Cz 3/74, ECLI:CZ:NS:1974:2.CZ.3.1974.1

Číslo: 23/1976

Právní věta: Při posouzení odpovědnosti za škodu na zdraví vzniklou občanu úrazem na chodníku v budovaném sídlišti je třeba všestranně objasnit zejména otázky dokončení a předání vybudovaného chodníku investorem jeho výstavby místnímu národnímu výboru (§ 23 vyhlášky č. 136/1961 Sb.), který spravuje místní komunikace (a to případně prostřednictvím organizace silničního hospodářství ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 135/1961 Sb.), otázky dokončení a převzetí nově vystavěné nemovitosti přilehlé k chodníku (§ 24 odst. 1 vyhlášky č. 136/1961 Sb.) vlastníkem (správcem) nebo uživatelem nemovitosti od dodavatele stavby, jakož i otázku případné podrobnější úpravy povinnosti čistit chodníky stanovené předpisem místního národního výboru (§ 23 odst. 2 zákona č. 135/1961 Sb.). Vyloučit tu nelze ani obecnou odpovědnost za škodu podle ustanovení občanského zákoníku, způsobenou např. porušením smluvně převzatého závazku udržovat a čistit chodník.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 28.02.1974

Spisová značka: 2 Cz 3/74

Číslo rozhodnutí: 23

Číslo sešitu: 6-7

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Doprava, Náhrada škody, Národní výbory, Organizace socialistické

Předpisy: 135/1961 Sb. § 3
§ 23 136/1961 Sb. § 24 40/1964 Sb. § 420
§ 421

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 23/1976 sb. rozh.

Při posouzení odpovědnosti za škodu na zdraví vzniklou občanu úrazem na chodníku v budovaném sídlišti je třeba všestranně objasnit zejména otázky dokončení a předání vybudovaného chodníku investorem jeho výstavby místnímu národnímu výboru (§ 23 vyhlášky č. 136/1961 Sb.), který spravuje místní komunikace (a to případně prostřednictvím organizace silničního hospodářství ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 135/1961 Sb.), otázky dokončení a převzetí nově vystavěné nemovitosti přilehlé k chodníku (§ 24 odst. 1 vyhlášky č. 136/1961 Sb.) vlastníkem (správcem) nebo uživatelem nemovitosti od dodavatele stavby, jakož i otázku případné podrobnější úpravy povinnosti

čistit chodníky stanovené předpisem místního národního výboru (§ 23 odst. 2 zákona č. 135/1961 Sb.).

Vyloučit tu nelze ani obecnou odpovědnost za škodu podle ustanovení občanského zákoníku, způsobenou např. porušením smluvně převzatého závazku udržovat a čistit chodník.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 28. 2. 1974, [2 Cz 3/74](#))

Žalobce se domáhal náhrady škody z ublížení na zdraví částkou 16 350 Kčs. Uváděl, že 28. 12. 1967 upadl na chodníku vedoucím k obytnému bloku žalovaného stavebního bytového družstva na sídlišti v K., protože chodník nebyl udržován; pádem na pravý bok utrpěl těžké poranění, byl léčen až do dubna 1968 v nemocnici a po propuštění z nemocnice pokračoval v rehabilitačním léčení.

Žalobce uplatnil svůj žalobní nárok původně proti stavební organizaci n. p. P. a MěstNV v K., avšak po seznámení s obsahem zápisu z 22. 12. 1966 o předání obytného bloku 008 na sídlišti v K. žalovanému stavebnímu bytovému družstvu vzal žalobu proti původně žalovaným zpět a jako nového žalovaného označil toto stavební bytové družstvo občanů při MěstNV v K.

Okresní soud v Kladně změnu v osobě žalovaného svým usnesením připustil a rozsudkem pak žalobě částečně vyhověl do částky 7052 Kčs; jinak žalobu zamítl. Soud prvního stupně zjistil, že k úrazu došlo pádem na provizorní cestě, která byla v místě úrazu žalobce neupravena, tam byl navršen násyp do výšky asi půl metru, zledovatělý, uklouzaný a neposypaný. Cesta byla zřízena podle dohody obsažené ve zmíněném zápise z 22. 12. 1966 a žalované stavební bytové družstvo se zavázalo dobrovolně k její údržbě. Poněvadž žalované družstvo nesplnilo povinnost, kterou takto převzalo, dovodil soud prvního stupně, že za škodu, která žalobci v důsledku toho vznikla, odpovídá podle ustanovení § 421 odst. 1 o. z.

K odvolání žalovaného proti tomuto rozsudku krajský soud v Praze doplnil řízení opětovným ohledáním místa nehody, výslechem svědků ing. J. L. a F. K. a svým rozsudkem změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že zamítl žalobu i co do částky 7052 Kčs s přísl. Odvolací soud vycházel ze zjištění, že k úrazu došlo pádem žalobce na zledovatělém povrchu neupravené provizorní cesty na sídlišti v K., a to u bloku 7 ze západní strany šikmo k bloku 008. Dospěl však k názoru, že ani dohodou zúčastněných organizací z 22. 12. 1966 žalovaný nepřevzal závazek udržovat cestu v místě, kde došlo k úrazu žalobce; touto dohodou si zástupci žalovaného stavebního družstva pouze vyhradili provizorní cestu pro obyvatele domů čp. 2261 a čp. 2262 přes staveniště n. p. P., aniž přejímali závazek družstva starat se o stav této cesty.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, tak, že uvedeným rozsudkem soudu druhého stupně byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Stížnost pro porušení zákon právem vytýká, že si soud druhého stupně neobjasnil otázku provedení kolaudace obytného bloku 008 na sídlišti v K., k níž nedošlo v době před úrazem žalobce, nýbrž teprve 30. 1. 1968. Dále vytýká, že odvolací soud se nevypořádal s obsahem vyjádření odboru pro výstavbu a vodní hospodářství MěstNV v K. z 10. 7. 1968, v němž bylo žalobci sděleno, že vozovka před blokem č. 008 byla dokončena a převzata organizací Technické služby města K. dne 7. 5. 1968, tedy po úrazu žalobce, a že do té doby odpovídal za přístup k bloku 008 jako generální dodavatel stavby n. p. P.

Podle obsahu zápisu z 22. 12. 1966 došlo k odevzdání dokončeného obytného bloku č. 008 na sídlišti v K. dodavatelem stavby n. p. P. a k jeho převzetí žalovaným stavebním bytovým družstvem občanů jako odběratelem a vlastníkem nemovitosti. Předání byl přítomen zástupce MěstNV v K. jako

stavebního úřadu. Při tomto jednání vznesl zástupce MěstNV v K. požadavek, aby byla upravena pěší cesta od bloku 77 k bloku 008. Zástupce stavební organizace n. p. P. při jednání prohlásil, že nemá potřebné pracovní síly a že by mohl dodat jen škváru pro zřízení provizorní cesty s tím, že údržbu provizorního chodníku by si prováděli družstevníci - obyvatelé bloku 008.

Obsah uváděného zápisu tedy nevyklučoval závěr, že žalované stavební družstvo převzalo závazek provádět prostřednictvím svých členů údržbu provizorního škvárového chodníku, na němž došlo k úrazu žalobce. Pokud ovšem k uzavření závazku skutečně došlo a žalované stavební družstvo by tento závazek nedodrželo, porušilo by tím svou právní povinnost a za škodu takto vzniklou by odpovídalo podle ustanovení § 421 odst. 1 o. z., neboť citované ustanovení nerozlišuje, zda jde o povinnost uloženou právním předpisem anebo dobrovolně převzatou na základě dohody.

Soud druhého stupně se dále nezabýval otázkou případné odpovědnosti žalovaného z hlediska ustanovení § 23 zákona č. 135/1961 Sb. a ustanovení § 24 vyhlášky č. 136/1961 Sb.; přitom měl zjistit, zda v době úrazu platil pro město K. obecně závazný předpis, který by upravoval povinnost čistit chodníky, ulice a veřejná prostranství. MěstNV v K. vydal totiž vyhlášku z 23. 1. 1964 (řád o všeobecné čistotě a úpravě města), která nabyla účinnosti dnem vyhlášení a platila až do 3. 10. 1969, tedy v době, kdy došlo k úrazu žalobce.

Protože soud druhého stupně v projednávané věci ze všech uvedených hledisek věc neposuzoval, porušil svým rozsudkem zákon v ustanoveních § 6, § 100, § 120 odst. 1 a § 220 odst. 1 o. s. ř. v souvislosti s ustanoveními § 421 odst. 1 o. z. a § 21 a § 23 zákona č. 135/1961 Sb., jakož i § 24 vyhlášky č. 136/1971 Sb.